

GYÖRFFY SÁNDOR
VILLANÁSOK

Nosztalgia és intuíció

Gyórfy Sándor: Villanások

MAR CZINKA CSABA

Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület, 2019, 158 oldal, 7990 forint

A szerző korábbi szitanyomat-gyűjteményével ellentétben új (és a másik kötetben nem szereplő régebbi) albumában kevesebb a szerepe az iróniának. Inkább egyfajta nosztalgikus érzelmesség és a múlt felé forduló, sajátos szimbolika lengi át a kötetet. Fontosabb szerepet kapnak a történelmi szimbólumok (piramis, a madár mint címerállat stb.). Mintha felvillantásukkal a múlt jelképeinek jelenbeli jelentésére kérdezne rá. Bár elvélve feltűnik némi, inkább nosztalgikus érzelmességgel keveredő irónia, inkább tűnődő-melankolikus, összegző hangulat tükröződik az album címadó, *Villanások* című ciklusának szitanyomatain. Gyórfy egyébként nem ismerte Rimbaud kései, *Villanások* címmel magyarra fordított versciklusát – e költői alkotástól függetlenül adta szitanyomata ciklusa és albuma címét, de azért ez az egybeesés is érdekes véletlen. Felvillanó szimbólumok és archetípusok, jelképek tűnnek fel rajtuk.

A korábbiakhoz képest nagyobb hangsúlyt kap a hagyomány. S nem is elsősorban művészi, hanem a történeti-kulturális tradíció értelmében. Míg az előző, *A tükörkép tükre* című albumban az irónia és önirónia volt az uralkodó tónus, a *Villanások* esetében inkább az értékkeresés válik meghatározó hangulattá. Gyórfy intuitív-nosztalgikus „villanásokban” igyekszik valami lényegi tartalmat megragadni. Különösen hangsúlyos ez a *Mágikus spirál*, az *Égi vadász* és a *Titkos kert* című sorozatban. Erőteljes a történeti utalás a *Requiem 56* című széria – síneket felvillantó – szitanyomatain is. A *Hónapok-kalendárium* szitanyomatain szintén érződik valami ezoterikus-spirituális indíttatás. Ősi kultúrákat idéznek a *Mágikus spirál* formái s az *Égi vadász*-sorozat sasai – a szitanyomatok eltérő színárnyalatok kontextusaiba ágyazzák a jelképeket. Két fontosnak érzett sorozatot (*Stalker*, *Aki örvénybe néz*), melyek már az előző albumban is szerepelnek, most beválogatott új gyűjteményébe is.